William Gibson

CAMERA LUI SKINNER

- Skinner’s Room -
1990

Traducerea: Ana-Maria Negrilă & Florin Pîtea

De Halloween, îşi croieşte drum într-un hotel vechi care domină bulevardul Geary: hotarul sălbatic al cartierului plăcerilor de-a lungul unei laturi, cochiliile cenuşii ale marilor magazine dincolo de cealaltă. Îşi apăsă obrazul de sticla rece ca să privească cel mai apropiat turn al podului, luminat pe de-antregul, în noaptea aceea cu lanterne şi becuri de carnaval. Acolo se află camera lui Skinner.

E prea departe, totuşi, imaginea ei o linişteşte; stă aici, cu străinii aceştia care au luat doze prea mari şi unul dintre ei face zgomot în baie — când cineva o atinge cu un deget rece pe pielea dezgolită de deasupra curelei jeanşilor, strecurându-l pe sub pulover şi tivul jachetei lui Skinner nu atingerea o face să tresară, cât mai ales bruscheţea cu care realizează cât de cald îi este, transpirând ca într-o seră, ferecată de fermoare în pielea de cal, neaerisită, a jachetei străvechi, ale cărei tighele şi coate sunt decolorate de atâta purtat; când se răsuceşte, se aude un clinchet de fierărie — inele-D, fermoare, stele cu cinci colţuri — vârful degetului ei pe gaura din lama cuţitului, deschizându-l, asigurat, pregătit. Lama nu e mai lungă decăt degetul ei mic, având forma cam ca un cap de pasăre, ochiul fiind gaura care oferă priză degetului mare. Lama şi inelul sunt inox brumat, ca şi carabina masivă, cu cele trei nituri precise, făcute la maşină, care fixează ferm cuţitul de carâmbul cizmei, centură sau brăţară. Tăiş de brici zimţat.

Bărbatul — băiat, de fapt — clipeşte spre ea. N-a văzut lama, dar i-a intuit semnificaţia, limbajul profund al trupului fetei, şi mâna i se retrage. Face un pas îndărăt, împleticindu-se, rânjind umed şi cufundând capătul ud al unui mic trabuc într-un pahar cilindric plin cu un lichid de o limpezime farmaceutică.

— Sărbătoresc, spune el, şi trage din trabuc.

— Halloween?

Nu e un substantiv pe care să şi-l poată aminti în acel moment. Pur şi simplu o priveşte de parcă ea n-ar fi acolo, apoi suflă un fuior albastru de fum către tavanul înalt al apartamentului. Coboară trabucul, îşi linge buzele.

— Acum se-mplinesc, zice el, o sută cincizeci de zile de când trăiesc în hotelul ăsta.

Şi jacheta lui e din piele, dar nu ca jacheta lui Skinner. E din pielea fină a unui animal şi se drapează ca mătasea grea, de culoarea tutunului. Ea îşi aminteşte mirosul revistelor cu cotoare

galbene din camera lui Skinner, unele atât de vechi încât fotografiile sunt doar în nuanţe de gri, aşa cum se vede oraşul uneori, de pe pod. Oare ar putea găsi animalul acela acolo?

— E un hotel bun.

Înmoaie din nou capătul ud, verde, al trabucului în pahar.

Ea apasă siguranţa lamei cu degetul mare şi închide cuţitul, lipindu-l de coapsă. El clipeşte auzind declicul. Îi vine greu să-şi focalizeze privirea.

— O sută. Cincizeci de zile.

În spatele lui, ea vedea că ceilalţi s-au prăvălit laolaltă pe patul uriaş. Piele tăbăcită, dantelă, piele albă, roşu aprins, de henna. Sunetele din baie cresc în intensitate, dar nimeni nu pare să audă. Strecoară cuţitul la loc, sub centură, în căldura de junglă a jachetei lui Skinner. De fapt, a urcat aici pentru orice ar putea găsi, însă ceea ce a găsit este o disperare adâncă, o schilodenie a spiritului care o întoarce pe dos, aşa încât poate de aceea transpiră atât, scoţând aburi...

I-a văzut pe toţi râzând, beţi, coborînd din două taxiuri Mercedes: a intrat în cadenţa lor dintr-un impuls, jacheta ei prăfuită, neagră, din piele de cal, pierzându-se în nuanţele de negru mai lucioase ale ciorapilor de mătase, fustelor din piele, cizmelor cu pinteni zornăitori ca nişte bijuterii, blănurilor. Trecând ca o furtună pe lângă hainele cu fireturi ale portarilor, pe lângă măştile lor de gaze, au intrat în foaierul înalt, din marmură, cu covorul şi oglinzile şi mobila lui ceruită, cu lifturile cu uşi din bronz şi urnele lui cu nisip.

— O sută cincizeci de zile, zice el, cu gura cleioasă şi moale. În hotelul ăsta.

Podul îşi păstrează integritatea întinderii într-o invazie de construcţii secundare, o creştere coralieră facilitată în mare parte de compuşi ai fibrei de carbon. Unele secţiuni ale structurii originale, ruginite rău, au fost îmbrăcate într-un material transparent a cărui rezistenţă la întindere o depăşeşte cu mult pe aceea a oţelului iniţial; unele sunt oblojite cu fibră de carbon neagră şi impenetrabilă; altele sunt acoperite cu o ţesătură improvizată de sârme întinse şi ruginite.

Construcţia secundară s-a ivit bucată cu bucată, fără nici un plan stabilit, folosind fiecare tehnică şi material imaginabil;

rezultatul este amorf şi are o înfăţişare surprinzător de organică.

Noaptea, luminat de instalaţii de Crăciun, de neon reciclat, de lanterne, podul e un magnet pentru cei fără odihnă, pentru nemulţumiţi. Ziua, privit din turnurile oraşului, aminteşte de ruinele de la Brighton Pier din ultima decadă a secolului trecut — văzute printr-un caleidoscop crăpat, de stil vemacular.

În ultima vreme, lui Skinner nu-i mai rezistă şoldul ca să poată coborî primii şapte metri de scară, aşa încât n-a venit să încerce liftul pe care Africanul l-a sudat de oţelul bătut în nituri al turnului. Se uită la el prin trapa din podea. Arată ca un coş din plastic galben al unui instalator de linii telefonice, urcând şi coborînd pe o şină dinţată din oţel unsuros, ca pe o cale ferată-funicular în miniatură. Îi admiră pe oamenii care-i adaugă ceva structurii. Îl admiră pe acela — indiferent cine o fi fost — care a construit această cameră, această cutie călăfătuită, din zece straturi de lemn de pin, cocoţată acolo sus şi vibrând în bătaia vântului. Podeaua camerei e un strat dublu de scânduri doi-pe-patru tratate sub presiune, aliniate pe muchie, întrerupte de o formă dureros de graţioasă, pe care n-o mai vede cu adevărat: curbura marelui cablu, tras peste şaua sa din oţel, 17.464 de sârme groase cât un creion.

Micul televizor pliant de pe pătura care-i acoperă pieptul îşi continuă spectacolul mut. I-l adusese fata. Furat, probabil. Niciodată nu dă drumul sonorului. Jocul constant al imaginilor pe ecranul cu cristale lichide este, într-un mod nelămurit, reconfortant, precum mişcările dintr-un acvariu, percepute doar pe jumătate: acolo, înăuntru, e viaţă. Nu-şi aminteşte de când nu mai poate deosebi reclamele de programe.

Camera lui măsoară cinci metri pe cinci, iar culoarea pereţilor din scândură e îndulcită de o duzină de straturi de vopsea din latex alb. Are indice de reflexie mai mare decât folia de aluminiu, îşi spune el, 17.464 de fire în fiecare cablu. Date. Adesea, în ultima vreme, se simte ca un abis prin care se rostogolesc date, date şi chipuri, între care nu se face nici o legătură.

Hainele îi atârnă de cârlige din oţel desperecheate, fixate la intervale egale de-a lungul unui perete. Fata îi poartă jacheta. Piele Lewis. De pe Great Portland Street. Îl întreabă unde vine asta. Jacheta are mai mulţi ani decât ea. Se uită la fotografiile din National Geographic, ghemuită acolo cu picioarele goale,

albe, pe covorul pe care el l-a luat din clădirea aceea administrativă dărâmată.

Amintirile pâlpâie precum cristalul lichid. Ea îi aduce mâncare, dă drumul la butelia roşie, ciobită, a aragazului Coleman, îşi aminteşte să deschidă niţel fereastra. Conserve japoneze, se încălzesc când tragi de inel. Îi pune întrebări. Cine a construit podul? Toată lumea. Nu, zice ea, partea veche, podul. San Francisco, îi spune el. Oase de oţel, cabluri graţioase, ne ţin suspendaţi aici. De când trăieşti aici? De ani de zile. Îi dă mâncare cu lingura dintr-o gamelă pe care e ştanţat 1952.

Aceasta e camera lui. Patul lui. Buret, acoperit cu o blană de oaie, peste care vine cearşaful. Pături. Un încălzitor catalitic. Fereastra e rotundă, plumbuită, fiecare segment având o culoare diferită. Prin vizorul de sticlă groasă, transparentă, din centrul ferestrei, se vede uneori oraşul.

Uneori îşi aminteşte cum a construit camera.

Oasele podului, tendoanele sale tensionate, se pierd într-o acreţie de vise: saloane de tatuaj, galerii de tir, săli de jocuri mecanice, dughene slab luminate, pline cu maldăre de reviste pentru bărbaţi, pătate de umezeală, birturi mexicane, cabinete de dentişti fără diplomă, prăvălii de artificii, vânzători de momeală, agenţii de pariuri, tarabe cu sushi, cămătari, tejghele cu wonton[1], cuiburi de dragoste, standuri cu hot dogs, o fabrică de tortillas, aprozare chinezeşti, magazine de lichioruri, farmacii naturiste, chiromanţii, bărbieri, prăvălii de unelte, baruri.

Acestea sunt visuri de comerţ, a căror localizare corespunde, în general, cu punţile destinate iniţial circulaţiei vehiculelor. Deasupra lor, înspre vârfurile turnurilor ce susţin cablurile, se înalţă mahalale încâlcite, zone ale unor fantezii particulare, adăpostind o populaţie nenumărată, cu mijloace de subzistenţă nesigure şi ocupaţii obscure.

Cu trei luni în urmă, ea venise pentru prima dată pe podul ascuns în ceaţă şi văzuse vânzătorii de fructe şi legume, cu mărfurile întinse pe pături, luminate de lămpi cu carbid şi de vase cu jar fumegând. Fermieri veniţi din nord, de pe coastă. Şi

[1] supă cu găluşti din orez (n. trad.)

ea venise din acea direcţie, trecând printre pinii piperniciţi de la Little River şi Mendocino, printre dealurile cu stejari strâmbi din Ukiah.

Privise lung în gura peşterii, încercând să înţeleagă ceea ce vedea. Abur ridicându-se din oalele aşezate în căruţele vânzătorilor de supă. Neoane culese din ruinele de pe Oakland. Modul în care lucrurile se combinau, estompate, pierzându-se în ceaţă. Suprafeţe de placaj, marmură, plastic ondulat, alamă lustruită, paiete, spumă poliurctanică, lemn tropical de esenţă tare, oglinda, cristal victorian gravat, crom înceţoşat de aerul mării — bogăţia nebunească a priveliştii, caracterul ei aleator — un tunel care avea drept acoperiş o mahala fragilă, urcând asemeni unui versant muntos către primul turn de susţinere a cablurilor.

A stat multă vreme, privind, apoi a intrat fără reţinere, trecând pe lângă un băiat care vindea cărţi de buzunar îngălbenite, fără coperte şi pe lângă o cafenea unde un papagal orb era înlănţuit de o stinghie din metal şi ciugulea un picior de pui, proaspăt tăiat.

Skinner urcă din apele unui vis despre o bicicletă acoperită de crustacee şi vede că fata s-a întors. I-a agăţat jacheta din piele de cârligul care trebuia şi acum stă ghemuită pe patul ei din buret negru cu marginile zdrenţuite.

Bicicletă. Crustacee.

Amintiri: un bărbat numit Fass şi-a agăţat undiţa; a scos din apă o bicicletă, de care atârnau fâşii de vareg. Oamenii au râs. Fass a luat bicicleta cu el. Mai târziu a construit un birt, o magherniţă cu trei scaune, suspendată departe de pod, deasupra abisului, cu Super Glue şi lanţuri. Vindea midii fierte, reci şi bere mexicană, iar bicicleta era atârnată deasupra micului bar. Înăuntru, pereţii erau tapetaţi cu cărţi poştale ilustrate. Noaptea dormea ghemuit în spatele barului. Într-o dimineaţă, birtul dispăruse şi Fass împreună cu el. Rămăseseră doar un lanţ rupt, legănându-se în bătaia vântului şi câteva aşchii de lemn care încă mai stăteau lipite de peretele din tablă galvanizată al unei frizerii. Oamenii au venit, au stat pe marginea podului, s-au uitat în jos la apa care se vedea printre bombeurile pantofilor.

Fata îl întrebă dacă-i e foame. Zice că nu. Îl întrebă dacă a mâncat. Zice că nu. Ea deschide dulapul cu mâncare şi alege câteva conserve. El o priveşte cum aprinde Coleman-ul.

Îi zice să deschidă niţel fereastra. Fereastra circulară pivotează în rama de stejar. Trebuie să mănânci, zice ea.

Ei i-ar plăcea să-i spună cum s-a dus la hotel, dar nu are cuvinte potrivite pentru felul în care s-a simţit. Îi dă să mănânce supă cu lingura, rar. Îl ajută să meargă la vechea toaletă de porţelan, fără rezervor, dindărătul trandafirilor decoloraţi al draperiei de carton. Când termină, ea scoase apă din ţeava legată la rezervorul de pe acoperiş. Gravitaţia face restul. Mii de conducte flexibile, transparente, şerpuiesc şi se înmănunchează, coborînd prin structură, vărsând deşeuri netratate în golf.

— Europa..., încearcă ea să înceapă.

O priveşte, cu gura plină de supă.

Ea presupune că părul lui a fost blond odinioară. El înghite supa.

— Ce-i cu Europa?

Uneori, mintea i se limpezeşte dintr-o dată dacă ea îi pune o întrebare, însă acum nu e sigură care este întrebarea.

— Paris, spune el, şi ochii lui o anunţă că s-a pierdut din nou. Am fost acolo. Şi la Londra. Great Portland Street.

Dă din cap, mulţumit într-un fel.

— Înaintea devalorizării...

Vântul trece oftând pe lângă fereastră. Fata se gândeşte să urce pe acoperiş. Treptele care urcă până la trapă sunt cioplite din secţiuni de doi-pe-patru, vopsite în aceeaşi nuanţă de alb ca şi pereţii. El foloseşte una din trepte ca suport pentru prosoape. Trage zăvorul. Ridici trapa cu capul: ochii îţi sunt la nivelul găinaţului de pescăruş. De fapt, acolo nu e nimic. Acoperişul plat din carton gudronat, două portdrapele din doi-pe-patru: pe unul fâlfâie un steag confederat zdrenţuit, pe celălalt o mânecă de vânt portocalie, decolorată.

După ce bătrânul adoarme din nou, fata închide Coleman-ul, spală oala cu peria, clăteşte lingura, varsă zoaiele în toaletă, şterge oala şi lingura, le pune la loc. Îşi încalţă ghetele Adidas, le încheie şireturile. Se îmbracă cu jacheta lui şi verifică dacă briceagul mai este prins sub curea.

Ridică trapa din podea şi se strecoară prin ea, găsind primele trepte ale scării cu picioarele. Coboară trapa şi o închide, atentă să nu-l trezească. Coboară de-a lungul peretelui nituit al turnului, până la coşul galben al liftului, care aşteaptă. Privind în sus, vede cablul enorm ieşind din podeaua camarei lui Skinner şi pierzându-se într-un perete întins, lucitor, din folie de plastic lăptos, o seră; becurile cu halogen proiectează umbre de plante ţepoase pe folia din plastic.

Ascensorul geme, tărîndu-se în josul faţadei nituite a turnului, alături de scara pe care ea n-o mai foloseşte, pe lângă un amestec de plastic, placaj, bucăţi de oţel emailat adunate de pe carcasele frigiderelor stricate. Coboară la capătul de jos al şinei cu dinţi mari. Îl vede pe bărbatul căruia Skinner îi spune Africanul venind către ea de-a lungul pasarelei, cu umerii de urs încovoiaţi într-un pardesiu de tweed zdrenţuit Duce un fel de aparat de măsură, o cuite neagră, din care atârnă sârme roşii şi negre cu clame-crocodil în vârf. Ramele din plastic rupte ale ochelarilor săi au fost cârpite cu bandă adezivă argintie. Zâmbeşte sfios când trece pe lângă ea, mormăind ceva despre nişte perii.

Coboară cu un alt lift, o cuşcă goală din oţel, până la prima punte. Se îndreaptă spre Oakland, trecând pe lângă stelaje cu haine vechi şi pături pe care sunt întinse resturile negociabile ale oraşului.

O găseşte pe Maria Paz într-o cafenea cu ferestre care dau spre zorii cenuşii ai golfului. Camera are textura unui feribot vechi, lac întunecat, ciobit, peste lemn simplu, masiv. Ca şi când cineva ar fi tăiat-o cu fierăstrăul de pe un vapor public obosit şi ar fi alipit-o marginii celei mai îndepărtate a structurii. (Mai aproape de Oakland, carcasa fără aripi a unui Boeing 747 adăposteşte bucătăriile a nouă restaurante thailandeze.)

Mana Paz are ochii ca gresia şi un tatuaj cu o rândunică albastră pe interiorul gleznei stângi. Maria Paz fumează Kools, una după alta, aprinzându-le cu o brichetă Zippo de crom brumat pe care o ia din poşetă. De fiecare dată când o deschide, un iz pătrunzător de benzen străbate aromele calde ale cafelei şi omletei.

Se aşează lângă Maria Paz, bea cafea, se uită la ea cum

fumează Kools. Îi povesteşte despre Skinner.

— Cât de bătrân e? întreabă.

— Bătrân... Nu ştiu.

— Şi locuieşte deasupra şeii cablului de pe primul turn?

— Da.

— Vârfurile turnurilor... ştii povestea?

— Nu.

— E din zilele când au venit oamenii, părăsind oraşele, ca să locuiască aici.

-— De ce au făcut-o?

Maria Paz o priveşte peste Zippo.

— N-aveau unde să locuiască. Podul a fost închis traficului timp de trei ani...

— Trafic?

Maria Paz râde.

— Prea multe maşini. Le-au construit tuneluri pe sub golf. Pentru maşini, pentru maglevuri[2]... podul era prea vechi. L-au închis înaintea devalorizării. Nu erau bani. Într-o noapte au venit oamenii. Fără plan, fără semnal. Pur şi simplu au venit. S-au urcat pe bariera din lanţuri. Bariera din lanţuri a căzut. Au aruncat betonul în goff. S-au urcat pe turnuri. Au venit zorii, ei erau acolo, pe pod, cântând, şi oraşele au văzut că lumea privea. Pod aerian cu ajutoare japoneze, alimentare şi medicale. Situaţie delicată la nivel naţional. Lăsaţi tunurile cu apă, ne pare rău.

Maria Paz zâmbeşte.

— Crezi că Skinner a venit atunci?

— Poate că e atât de bătrân pe cât crezi. De când locuieşti pe pod?

— Trei luni.

— Eu m-am născut aici, zice Maria Paz.

Oraşele aveau propriile lor dificultăţi apăsătoare. Nu era un secol uşor, America aflându-se foarte clar în declin şi însuşi conceptul de stat naţional fiind pus din ce în ce mai mult sub semnul întrebării. Celor care se stabiliseră ilegal pe pod li s-a permis să rămână. Printre ei se aflau întreprinzători, politicieni înnăscuţi, artişti, bărbaţi şi femei cu energia şi talentul nefolosite. Lumea i-a privit când au început să construiască. Din

---

[2] prescurtare de la magnetic levitation; denumeşte vehicule pe pană magnetică (n. trad.)

Japonia au sosit adezivi de ultimă oră, aduşi cu vaporul. Un fabricant belgian le-a donat o încărcătură de grinzi din fibre de carbon. Echipe de căutători prin gunoaie mergeau prin oraşe în maşini vechi, întorcându-se pe pod cu mormane de materiale de construcţii aruncate.

Podul şi locuitorii săi au devenit o atracţie turistică.

Se întoarce pe jos, în lumina palidă care se filtrează prin ferestre, prin folii de plastic ce tremură în vânt. Podul nu doarme niciodată, însă aceasta este o oră liniştită. Un bărbat aranjează peşte pe un strat de gheaţă tăiată cuburi, într-un car de lemn. Pavajul de sub picioarele ei e acoperit cu ambalaje de gumă şi filtre de ţigară turtite. Un beţiv cântă undeva, deasupra. Maria Paz a plecat cu un bărbat, un tip pe care-l aştepta.

Se gândeşte la ce i-a povestit şi încearcă să şi-l imagineze pe Skinner acolo, în noaptea când au cucerit podul, tânăr pe atunci, cu jacheta de piele nouă şi lucioasă.

Se gândeşte la europenii din hotelul de pe Geary.

Ajunge la primul ascensor, cuşca, şi se sprijină de bare pe când acesta urcă prin tunelul său peticit, unde vieţile particulare ale vecinilor ei sunt închise cu ziduri în spaţii mărunte, artizanale. Ieşind din cuşcă, îl vede pe African ghemuit în pardesiul lui de tweed în lumina aruncată de un bec cu plasă, aflat la capătul unui lung prelungitor galben, cu motorul ascensorului său răspândit împrejurul lui pe foi proaspete de fax. Ridică privirea spre ea, părând că-şi cere scuze.

— Reglez periile, zice el.

— Am să mă caţăr.

O ia în sus pe scară. Ţine totdeauna o mână şi un picior pe scară, ia spus Skinner, nu te gândi unde eşti şi nu privi în jos, e mult de urcat până la curbura blândă a cablului. Probabil că Skinner a făcut asta de mii de ori, fără să numere treptele, fără să se gândească. Ajunge la capătul de sus al acestei scări, trece cu mare grijă pe cea de-a doua, cea scurtă, care duce la camera lui.

El e acolo, bineînţeles adormit, atunci când fata urcă prin trapă. Încearcă să se mişte fără zgomot, dar clinchetul podoabelor de crom ale jachetei îl deranjează, sau ajung la el prin vis, căci strigă ceva, cu vocea îngroşată de somn. Ea crede

că ar putea fi numele unei femei. Cu siguranţă nu este numele ei.

În visul lui Skinner, ei toţi înaintează şi poliţia ezită, se retrage. Deasupra lor, ropotul persistent al elicopterelor reţelelor de televiziune, cu reflectoarele şi camerele lor video. Ploaia rară cade în timp ce Skinner îşi încleştează degetele reci în bariera de lanţuri şi începe să se caţere. În urma lui se înalţă un vuiet, înecând megafoanele poliţiei şi ale Gărzii Naţionale, iar Skinner se caţără înfigând vârfurile înguste ale cizmelor în verigile lanţurilor, ca şi când brusc ar fi devenit lipsit de greutate — plutind în sus, cu adevărat, ridicându-se pe vuietul mulţimii, uralele răguşite smulse din toate piepturile lor. E acolo, în vârf, timp de o clipă interminabilă. Sare. E primul. Se află pe pod, alergând, alergând către Oakland, în timp ce bariera de lanţuri se sfărâmă în urma lui, iar obrajii îi sunt uzi de ploaie.

Şi undeva departe în noapte, înspre Oakland, cade altă barieră, şi ei se întâlnesc, două oşti pierdute şi se contopesc într-una singură, şi se îmbrăţişează acolo, în mijlocul podului, încolăciţi cu braţele unul în jurul altuia, cântând imnuri răguşite, fără cuvinte.

În zori, primii căţărători încep să escaladeze turnurile.

Skinner este cu ei.

Ea fierbe cafea pe Coleman, cu o expresie preocupată, când îl vede deschizând ochii.

— Am crezut c-ai plecat, spune el.

— M-am plimbat. Nu plec nicăieri.

Cafeaua-i gata.

El zâmbeşte, iar ochii săi nu mai focalizează.

— Visam...

— Ce visai?

— Nu-mi amintesc... cântam. În ploaie...

Îi aduce cafea în ceaşca grea de porţelan care-i place lui, o ţine, îl ajută să bea.

— Skinner, erai aici când au venit oamenii din oraşe? Când au cucerit podul?

Ridică privirea spre ea, cu o expresie stranie. Ochii i se deschid larg. Tuşeşte, înecându-se cu cafeaua şi îşi şterge gura cu dosul mâinii.

— Da, zice el, da. În ploaie. Cântam. Îmi amintesc asta.

— Tu ai construit locuinţa asta, Skinner? Camera asta? Îţi aminteştj?

— Nu, spuse el, nu... uneori nu-mi amintesc... ne-am căţărat. Sus. Am urcat mai sus decât elicopterele. Le-am făcut semn cu mâna... nişte oameni au căzut... în vârf. Am ajuns în vârf...

— Ce s-a întâmplat atunci?

Bătrânul zâmbeşte.

— S-a ivit soarele. Am văzut oraşul.
